

7/18662

T.C.
BAŞBAKANLIK
Dış Ticaret Müsteşarlığı

Sayı : B.02.1.DTM.0.61-610-[2011-7/18662] 205

Konu : Yazılı Soru Önergesi Cevabı

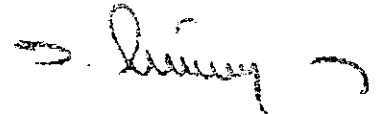
01.04.2011* 13105

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 17/03/2011 tarihli ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/18662-29795/61667 sayılı yazıları.

İlgi'de kayıtlı yazıları ekinde yer alan Manisa Milletvekili Sayın Erkan AKÇAY tarafından verilen 7/18662 sayılı yazılı soru önergesine ilişkin cevap ilişikte sunulmaktadır.

Bilgilerine arz ederim.

Zafer ÇAĞLAYAN
Devlet Bakanı

EKLER:

1-Cevap yazısı (3 sayfa)

Manisa Milletvekili Sayın Erkan AKÇAY tarafından verilen 7/18662 sayılı yazılı soru önergesine ilişkin sorular ve cevaplar.

Sorular:

Türkiye’de petrol tüketiminin artmasına rağmen resmi kayıtlara göre petrol piyasasında bu artış oranında bir büyüme görülmemektedir. Bu durum, Türkiye’deki artan petrol talebinin kaçak yollardan gelen petrol ile karşılandığını ve petrol kaçakçılığının artmaya devam ettiğini göstermektedir.

“Ulusal Marker” uygulamasıyla akaryakıt kaçakçılığını azaltmak düşünülmüş ancak bazı nedenlerle bu proje iki yıl gecikme ile uygulamaya konulabilmiştir.

Bu kapsamda;

- 1- Ulusal marker Projesi uygulaması neden iki yıl gecikmiştir? Bunun gerekçesi nedir? Bu iki yıllık süre zarfından devletin akaryakıt kaçakçılığından dolayı Devletin uğradığı vergi kaybı ne kadardır?
- 2- Türkiye’de 2010 yılındaki akaryakıt kaçakçılığı kaç ton olarak tahmin edilmektedir. Devletin Akaryakıt kaçakçılığından 2010 yılında uğradığı vergi kaybı ne kadardır?
- 3- 2003-2011 yılları arasında akaryakıt kaçakçılığı kaç ton olarak tahmin edilmektedir? Devletin bu kaçakçılıktan uğradığı vergi kaybı ne kadardır?

Cevaplar:

1- Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK) tarafından 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanunu çerçevesinde uygulanması öngörülen ulusal markere ilişkin çalışmalara 2004 yılı içerisinde başlanmıştır. Ulusal marker uygulamasına yönelik olarak EPDK tarafından öncelikle ikincil mevzuatlar hazırlanmıştır. 17 Kasım 2004 tarihli ve 25643 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Petrol Piyasasında Ulusal Marker Uygulamasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik ile 19 Kasım 2004 tarihli ve 25645 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Ulusal Marker Temini ve Teslimi ile Yükümlü Yüklenici Seçimine ilişkin Kurul Kararı çerçevesinde ulusal marker ihalesi yapılmasına karar verilmiştir. Söz konusu tarihten itibaren ulusal marker uygulamasının başlamasına kadar geçen süreç özetle aşağıda yer almaktadır:

- Ulusal marker temini ve teslimi ile yükümlü yüklenici seçimine ilişkin olarak yapılan ilk ihaleye teklif verebilmek için 4 firma, EPDK’ya (Kurum) yeterlilik almak üzere başvuruda bulunmuştur. Ancak, 04/01/2005 tarihli ve 416/20 sayılı Kurul Kararı ile başvuran firmalar yeterli görülmediğinden ihale iptal edilerek yeni İhale İlanına çıkılmasına karar verilmiştir.
- 07/1/2005 tarihli ve 25693 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Ulusal Marker Temini ve Teslimi İle Yükümlü Yüklenici Seçimine İlişkin İhale İlanı ile ikinci defa ihale yoluna gidilmiştir. Ancak, ihaleye teklif verebilmek için sadece 2 firma Kuruma yeterlilik almak üzere başvuruda bulunmuş, müracaat eden iki istekliden biri yeterli görülmüş, bunun üzerine 31/01/2005 tarihli ve 428 sayılı

Kurul Kararı ile ihaleye teklif verecek isteklinin bire düşmesi sebebiyle rekabet sağlanamayacağından ihale iptal edilmiştir.

- 04/03/2005 tarihli ve 25745 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Ulusal Marker Temini ve Teslimi İle Yükümlü Yüklenici Seçimine İlişkin İhale İlanı ile üçüncü defa ihale yoluna gidilmiş ve ihale sonucunda PHS Petrol Ürünleri Markerleme Kontrol Eğitim İthalat Sanayi Ticaret Anonim Şirketi ile 11/06/2005 tarihinde Sözleşme imzalanmıştır. Ancak Şirketin kontrol cihazlarını verilen süre içerisinde Kuruma teslim etmemesinden dolayı, Sözleşme 30/06/2005 tarihli ve 506 sayılı Kurul Kararı ile fesh edilmiştir.
- 26/7/2005 tarihli ve 25887 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Ulusal Marker Temini ve Teslimi İle Yükümlü Yüklenici Seçimine İlişkin 22/07/2005 tarihli ve 526 sayılı Kurul Kararı” ile dördüncü defa ihale yapılmasına karar verilmiştir. Bununla birlikte yapılan ilk üç ihale girişiminden sonuç alınamaması nedeniyle ulusal marker uygulamasında herhangi bir gecikmeye mahal verilmemesi için EPDK ile Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu(TÜBİTAK) arasında 14/07/2005 tarihinde yapılan toplantı ve TÜBİTAK’ın 18/07/2005 tarihli ve 4558 sayılı yazısı ile finansman desteği sağlanması halinde marker kontrol cihazları ile markeri üretebileceğini EPDK’ya bildirmesi üzerine 22/07/2005 tarihli ve 525 sayılı Kurul Kararı ile de ihale sürecine paralel olarak TÜBİTAK ile bir ARGE projesi geliştirilmesine ilişkin gerekli çalışmaların yapılmasına karar verilmiştir.
- 29/12/2005 tarihli ve 624 sayılı Kurul Kararı ile “Ulusal Marker Temini ve Teslimi İle Yükümlü Yüklenici Seçimine İlişkin İhale” sonucunda EPDK ile sözleşme imzalamaya hak kazanan Global Fluids International GFI S. A.’nın, ihale dosyası içinde yer alan İdari Şartnamenin 12 nci maddesi gereği Kurum tarafından 18/11/2005 tarihinde gönderilen yazının 3 üncü maddesinde belirtilen “İsteklinin yeterlilik aşamasında sunduğu ve ulusal markerin teknik özelliklerini karşıladığına dair taahhütnameye uygun olarak alınmış ulusal markerin teknik özellikleri ile kontrol cihazlarının teknik özelliklerine ilişkin laboratuvar analiz sonuçlarının, Teknik Şartnamede belirtilen özellikleri birebir karşılamadığının tespit edilmesi” nedeniyle GFITURK Akaryakıt Markerlama Denetleme Pazarlama Üretim İnşaat Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi ile EPDK arasında Ulusal Marker Temin ve Teslim Sözleşmesinin imzalanmamasına ve geçici teminatın irat kaydedilmesine karar verilmiştir.
- Yapılan dördüncü ihaleden de yukarıda belirtilen sebeplerle sonuç alınamaması üzerine gerekli mevzuat değişikliği çalışmaları yapılmış ve TÜBİTAK ile EPDK arasında başlatılan AR-GE projesi çalışmaları çerçevesinde ve TÜBİTAK’ın uygulamanın başlatılması için gereken Ulusal Marker ve bu Marker ile işaretlenecek olan akaryakıtı kontrol etmek için gerekli kontrol cihazlarını 6 ila 8 ay içerisinde üretebileceğini bildirmesi üzerine 17/03/2006 tarihinde TÜBİTAK ile anılan Kurum arasında Ulusal Marker Uygulamasına İlişkin İşbirliği Protokolü imzalanmıştır.
- İmzalanan protokol gereği TÜBİTAK tarafından ulusal marker ve kontrol cihazlarının üretilmesi için gereken zaman göz önünde bulundurularak ulusal marker uygulamasının sağlıklı bir şekilde başlayabilmesi için uygulamanın başlangıç tarihi 01/01/2007 olarak belirlenmiş ve Ulusal Marker Uygulaması 01/01/2007 tarihinde başlamıştır.

Sonuç olarak, ulusal marker uygulamasının başlamasında yaşanan gecikmenin nedeni yapılan dört ihalede de sonuç alınamamasıdır.

2- Gümrük Müsteşarlığı Gümrükler Muhafaza Genel Müdürlüğü tarafından sekreteryası yürütülen Akaryakıt Kaçakçılığı İle Mücadele Komisyonu'nun tüm kolluk birimlerinden aldığı bilgiler çerçevesinde, 2010 yılında toplam 3.630 akaryakıt kaçakçılığı olayı ile 52.000 ton akaryakıt kaçakçılığı tespit edilmiş olup bunlara ilişkin olarak Vergi Dairesi Başkanlıklarınca 1.056 Gümrük Denetim birimlerince 181 adet Rapor hazırlanmıştır.

Bu çerçevede, Maliye Bakanlığı'na 972 milyon TL matrah farkı tespit edilmiş ve bu matrah farkı üzerinden 74 milyon TL vergi tarh ettirilerek 176 milyon TL vergi cezası kesilmiştir.

3- 2003-2011 yılları arasında Gümrük Muhafaza İdareleri tarafından 375,6 milyon TL değerinde 228.000 ton akaryakıt kaçakçılığı tespit edilmiştir. Ayrıca aynı dönemde Emniyet Genel Müdürlüğü Kaçakçılık ve Organize Suçlarla Mücadele Daire Başkanlığı tarafından ise 5.505 olayda 10.726 şahıs yakalanmış olup söz konusu olaylarda toplam 43,5 milyon litre kaçak akaryakıt ele geçirilmiştir.